

Kreikka (10 op)

to 22.5.2014

<http://blogs.helsinki.fi/avoinkreikka-2013/>

KERTAUS & KOTITEHTÄVÄT

Määrittelytaulukko

pääloukka	tapaluokka modus	aikaluokka tempus	luku ja persoona	

aktiivin indikatiivin preesens -taivutus

<i>yks. 1.</i>
<i>yks. 2.</i>
<i>yks. 3.</i>
<i>mon. 1.</i>
<i>mon. 2.</i>
<i>mon. 3.</i>

ω-verbit
παιδεύ
παιδεύ
παιδεύ
παιδεύ
παιδεύ
παιδεύ

μι-verbit
δίδω
δίδω
δίδω
δίδο
δίδο
διδό

- Nomini
- suku, luku, sija?
- nom., gen., dat., akk.?

- 2. deklinaation maskuliinin taivutus
- 2. deklinaation neutrin taivutus

PREPOSITIOT

Prepositiot suomen kielessä

- Prepositio eli etusana on ennen pääsanaa käytettävä sana, joka ilmaisee aikaa, paikkaa, tapaa tms.

Ennen viittä.

Kohti huomista.

- Suomen kielessä prepositioita on vähän, ja niiden asemesta käytetään useimmiten sijamuotoja:

kirjassa, vihkoon, laukkuun, yliopistolle...

- Kreikassa sijamuotoja vähän → prepositiot tärkeitä ja niitä esiintyy lähes jokaisessa lauseessa!

Kreikan prepositiot

- Taipumattomia.
- Käytetään pääsanan kanssa, joka taipuu sijamuodoissa.
- Käytetään kreikassa **genetiivin, datiivin tai akkusatiivin** yhteydessä.
- Osa esiintyy yhden sijamuodon kanssa, osa kahden tai kolmen.
- Sama prepositio saa eri merkityksen eri sijamuodon kanssa esiintyessään.

Sijamuotojen ”sävy”

- Nyrkkisääntö:
 - **gen.** TULEMISTA JOSTAKIN, *keneltä, mistä, miltä*
 - esim. παρά τοῦ οἴκου – talolta, talon luota

 - **dat.** OLEMISTA JOSSAKIN, *kenelle, mille, kenellä, millä, missä*
 - esim. παρά τῷ οἴκῳ - talolla, talon luona

 - **akk.** SUUNTAA JONNEKIN, *keneen, mihin, mitä*
 - esim. παρά τὸν οἶκον – talolle, talon luo

- Merkitys voi muuttua jyrkästikin eri sijamuodon kanssa!
- μετὰ τοῦ Πέτρου – Pietarin kanssa
- μετὰ τὸν Πέτρον – Pietarin jälkeen

Kolmen sijamuodon kanssa käytetään

- ἐπί
 - perusmerkitys *päällä, päälle*
- παρά
 - + gen. luota
 - + dat. luona
 - + akk. luo
- πρός
 - + gen. hyväksi, puolesta
 - + dat. lähellä, luona
 - + akk. kohti, luo, vastaan, -lle

Kahden sijamuodon (gen. ja akk.) kanssa

- *διά* (g. läpi, a. tähden)
- *κατά* (g. alas, a. pitkin, mukaisesti),
- *μετά* (g. kanssa, a. jälkeen)
- *περί* (g. jtk koskien, a. ympärillä)
- *ὕπέρ* (g. puolesta, a. enemmän kuin)
- *ὕπό* (g. *ilmaisee agenttia*: "toimesta", a. alle, alla)

Vain yhden sijamuodon kanssa

Genetiivin kanssa

- αντί, vastapäätä
- από, luota, jostakin
- **έκ, jonkin sisältä**
- πρό, edessä, eteen

Datiivin kanssa

- **έν, jossakin**
- σύν, kanssa

Akkusatiivin kanssa

- *ἀνά*, erilaisissa sanonnoissa
- **εἰς, johonkin, jonnekin**

- ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
- εἰς τὸν οἶκον
- ἐν τῷ ἱερῷ
- μετὰ τοῦ Ἰησοῦ
- σὺν τῷ Πέτρῳ
- ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ
- ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ

Prepositiot verbien ja nominien etuliitteinä

- βάλλω, heittää
- ἐκβάλλω, heittää ulos, karkottaa
- ἐπιβάλλω, heittää päälle
- καταβάλλω, heittää alas
- διαβάλλω, heittää erilleen

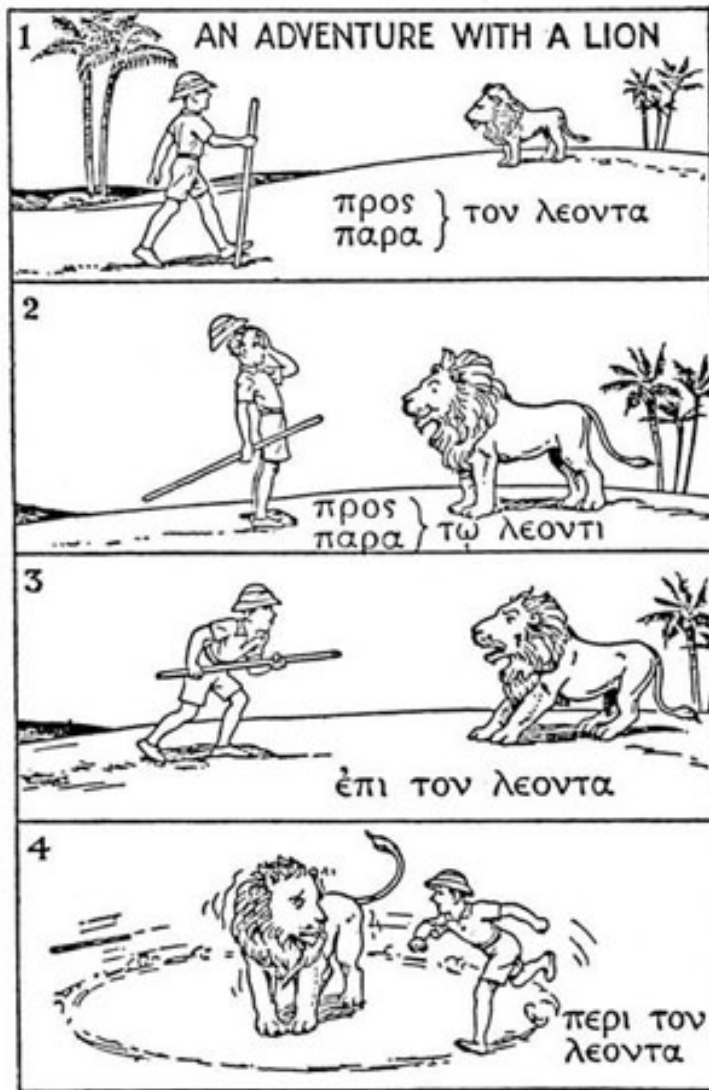
- διάβολος , erilleen heittävä, panetteleva

Preposition tavoin käytettyjä adverbeja, yleensä gen. kanssa

- ἄχρι, asti
- ἐγγύς, lähellä
- ἔμπροσθεν, edessä
- ἐνώπιον, edessä
- ἔξω, ulkopuolella, ulos
- πέραν, toisella puolella
- πλὴν, paitsi
- χωρίς, ilman

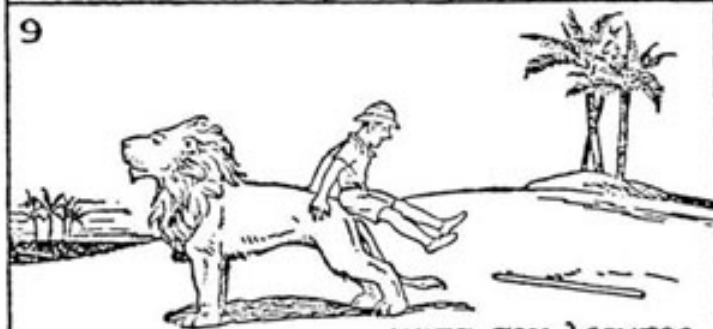
Esimerkkejä

- ἔξω τοῦ οἴκου
- ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
- χωρὶς ἐμοῦ
- ἄχρι τοῦ νῦν

ἐπὶ τοῦ λεοντος

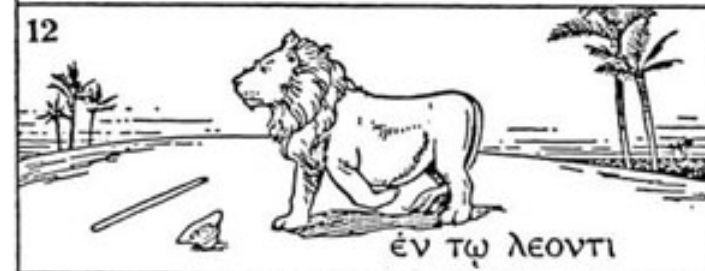
κατὰ τοῦ λεοντος

ὑπὸ τῷ λεοντι

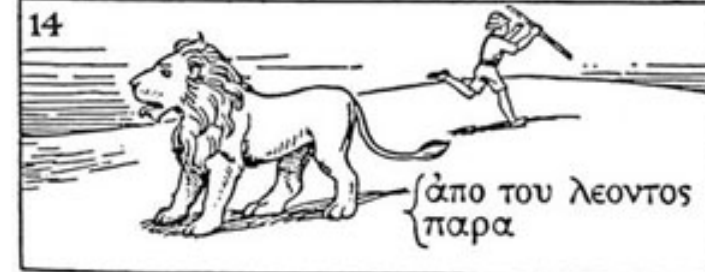
εἰς τὸν λεοντα

ἐν τῷ λεοντι

ἐκ τοῦ λεοντος

ἀπο τοῦ λεοντος
παρα